SİNEMATEK DERNEĞİ YAYIN ORGANI / MART 1974 / SAYI 41 / 3 LİRA

filim

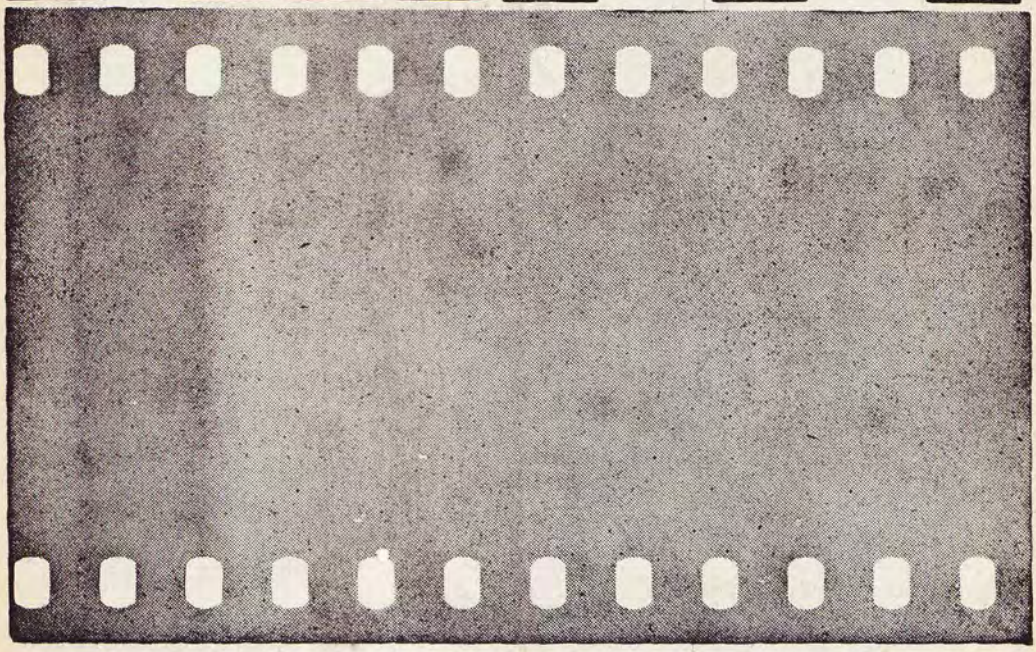

74

BELLOCCHIO — MENZEL — THOMAS — BERNARD — DOQUİN — FORMAN

Kapak Düzeni : Erkal Yavi

FİLİM 74 / Türk Sinematek Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanır / Sahibi Türk Sinematek Derneği adına Onat Kutlar / Yazı İşleri sorumlusu : Ömer Pekmez / Bu sayıyı hazırlayan : Ahmet Kutlar / Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir, dergiyi bağlamaz / Yönetim Yeri : Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No. 65 Beyoğlu, Istanbul / Tel : 49 87 43 / P. K. 307 Beyoğlu

Basıldığı tarih : 5/3/1974

Dizgi - baskı : LATİN MATBAASI - Istanbul, 1974

SAYI : 41 3 LİRA

SİNEMATEK'İN MART 1974 PROGRAMI

Türk Sinematek Derneği'nin Mart ayı programının ağırlık merkezini programda görüleceği üzere bir «Çek Sineması Toplu Gösterisi» oluşturmaktadır. 1960'larda filiz veren Orta Avrupa sosyalist ülkeler sinema hareketinin, Macar ve Polonya sinemalarıyla birlikte en önemli ürünleri Çekoslovakya'dan çıkmıştı. Sosyalist Çek toplumunun kendine özgü sorunlarını son derece kişisel biçimde işleyen, bir kaçış sinemasına kesinlikle başvurmaksızın belli bir mizahı ve duyarlığı da bünyelerinde taşıyan bu filmler, gösterildikleri yıllarda tüm dünyada büyük hayranlıkla karşılanmışlar, bu hayranlık, gösteride yer alan Jiri Menzel'in «Sıkı Kontrol Edilen Trenler» adlı savaş ve militarizm taşlamasının 1963 yılında Amerika'nın Oscar ödüllendirmelerinde «En Iyi Yabancı Film» seçilmesiyle doruğuna varmıştı. Sinematek'in eski üyeleri gösteride yer alan filmlerden «Sıkı Kontrol Edilen Trenler» ve «Maça Kızı»nın yıllar önce Sinematek programlarında yer aldığını ve nasıl büyük bir ilgiyle karşılandığını anımsarlar. Bu 2 önemli filmin genç kuşaklara yeniden tanıtılmasının yanısıra, ilk kez gösterilecek 3 başka filmle de tamamlanacak gösteri, sinemaseverin ilgisini çekecek bir olaydır. Bunun yanısıra, «Ünlü Roman Uyarlamaları» dizisinden iki Fransız filmi, Louis Daquin'in Istrati uyarlaması «Baragan'ın Dikenleri» ve Raymond Bernard'ın Victor Hugo uyarlaması «Sefiller in 2 bölümü gösterilecek. Programda, çok önemli bir Italyan filmi, Marco Bellochio'nun geçen yıl birçok ülkede ilgi çekmiş ve Fransız sinema yazarlarınca 1973'ün en iyi 10 filminden biri seçilmiş olan «Tanrı Adına — Nel Nome del Padre»si ile, yine geçen yılın Fransa'da ilgi toplamış 2 Fransız filminin gösterisi yer alıyor. Nadine Trintignant'ın bir aile dramını kadınca bir duyarlıkla yansıttığı Marcello Mastroinanni ve Catherine Deneuve'lü kurdelâsı «Başkalarının Başına Gelen — Ça n'arrive q'aux autres» ve Pascal Thomas'ın tipik Fransız özellikler taşıyan güldürüsü «Les Zozos».

Sinematek'in geçen ay büyük ilgi çeken tartışmaları bu ay da sürdürülecek. Ay başında yapılacak olan bir «Geçen Ayın Filmleri» toplu tartışmasını, «Ayın Sinema Olayı : Sinema Işçilerinin Örgütlenmesi» açık oturumu izleyecek. Türk sinemasının bu önemli ve güncel sorununu, değişik çevreleri temsil eden meslek adamları tartışacak. Ayın sonlarında ise, Atillâ Alpöge'nin yöneteceği bir «Çocuk ve Sinema» tartışmasında sinemanın günümüzde pedagojik bir eğitim aracı olarak rolü ve önemi ortaya konulacak...

TÜRKİYE'DE SİNEMA ALANININ DÜZENLENMESİ

Seçim sonrasında yeni hükümetin yıllardır başıboş bırakılmış olan Türk kültür yaşamını çağdaş demokrasiye lâyık bir özgürlük ortamı çerçevesinde yeni bir biçimde saptamak eğilimi en yetkili kişilerin ağızlarından ifade edilmiş bulunmaktadır. Çeşitli bakımlardan sanatların en önemlisi olduğunda kuşku bulunmayan sinemanın yurdumuzda devletçe özellikle ihmal edilmiş bir konu olduğu da herkesin bildiği bir şeydir. Oysa sosyalistinden faşistine, hangi rejim altında olursa olsun her devlet kendi sinemasına sahip çıkmış, halkının eğitilmesinde, uyandırılmasında, çağdaş düzeye eriştirilmesinde onu en etkili bir araç olarak kullanmanın yollarını aramıştır. Türkiye'de yeni dönemde uzun yıllardır her şeye sahip çıkmayı adet haline getirmiş, her şeyi halk için yaptıklarını ileri süren, oysa belli çıkarları sürdürmekten başka amaçları olmayan bazı çevrelerin sinema konusunda da yetersiz, çok eksik, giderek zararlı olabilecek bazı öneriler ve tasarıların hazırlığı içinde bulundukları veya bulunabilecekleri ortadadır. Oysa gerçek ve yararlı bir sinema kanununun çıkarılabilmesi için tek tarafın sesi yetmez. Sinema gibi çok yönlü, kapsamı ve seslendiği kitle son derece geniş bir konu için ilgili tüm çevrelerden görüşler getirilmesi ve bunlardan çıkacak bir sentezin ışığında, müstakbel bir sinema kanununun ilkelerinin saptanması gereklidir. Yeni dönemde bu konuya kimsenin sahip çıkmadığını gören Türk Sinematek Derneği, bu alanda çaba göstermeyi kararlaştırmış ve kendi imkânları içinde bir «Türkiye'de Sinema Alanının Düzenlenmesi» Simpozyum'u hazırlamaya girişmiştir.

Simpozyum'da Türkiye'de sinema olayı denince akla gelebilecek belli başlı konular ondört maddede toplanmıştır. Her konuda konuyla yakından ve tercihen değişik bakış açılarından ilgili üç kişi, biri esas tebliği vermek, diğer ikisi ise değişik, tamamlayıcı veya karşı görüşler getirmek üzere saptanmıştır. Doğallıkla sinema denince akla gelebilecek bütün isimlerin konuşması mümkün olamıyacaktır. Bunun da herkesi memnun etmeye ve bazı çevrelerden gelebilecek eleştirileri önlemeye yeterli olamıyacağı açıktır. Ancak bütün eksikliklerine karşın, Simpozyum'u düzenliyenler Simpozyum sonucunda Türk sinemasına olumlu bir yön verebilmek için gerekli bir çok ilkenin ve düşüncenin ortaya çıkacağına ve bu girişimin sinemamız ve kültür yaşamımız için yararlı olacağına inanmaktadırlar.

3-4-5 Nisan tarihlerinde üç gün süre ile Istanbul'da düzenlenecek olan Simpozyum'u sinema yazarı ve TSD Genel Sekreteri Atillâ Dorsay hazırlamaktadır. Simpozyum, açılış konuşmasını yapacak olan Turizm ve Tanıtma Bakanı Orhan Birgit ve kültür sorunlarıyla ilgili Devlet Bakanı Orhan Eyüpoğlu himayesinde yapılmaktadır.

Simpozyum'da ele alınacak belli başlı konular şunlardır :
Bir Türk Sinema Kurumu'nun kurulması ve çalışmaları,
Devlet - Sinema ilişkileri :
Bölüm I : Yapım öncesi aşamasında
Bölüm II : Ekonomik düzeyde
Bölüm III : Yerli yapımın korunması
Sansür
Dağıtım ve gösterim
Sinema meslek adamlarının örgütlenmesi
Ithal filmciliğin sorunları
Kısa filmler ve amatör sinema
Sinema ile eğitim
Sinema sanatının eğitim
Sinema kültür kurumları
Sinema ve televizyon

Simpozyum'da konuşacak isimlerin şimdilik kesinlik kazanmış olan belli başlıları ise şöyledir : Nusret Ikbal, Ertem Eğilmez, Hürrem Erman, Ümit Utku, Kemal Baysal, Süreyya Duru, Vedat Türkali, Bilge Olgaç, Vural Pakel, Metin Filmer, Prof. Necip Kocayusufpaşaoğlu, Prof. Ergun Özsunay, Prof. Yılmaz Büyükerşen, Doçent Dr. Alim Şerif Onaran, Doçent Dr. Cevat Çapan, Doçent Oğuz Onaran, Doçent Asaf Savaş, Mahmut Tali Öngören, Lütfi Akad, Fevzi Tuna, Erhan Imset, Duran Tantekin, Tümen Akar, Nahit Eruz, Onat Kutlar, Sami Şekeroğlu, Salih Diriklik, Nijat Özön, Çetin Özkırım, Giovanni Scognamillo, Burçak Evren, Selçuk Bakkalbaşı, Ali Yaşar, Ipek Vural, Ertuğrul Gür, Atillâ Dorsay, v.s.

BARAGAN'IN DİKENLERİ

CIULINII BARAGANULUI — Yönetmen / Louis Daquin — Senaryo / Panait Istrati'nin aynı adlı yapıtından : Louis Daquin, A. Tudal, A. Struteanu — Konuşmalar / A. Struteanu — Müzik / R. Palade — Görüntüler / A. Dumaitre — Dekor / L. Popa — Giysiler / M. Bertiovski — Ses / L. Iliesko — Kurgu / E. Hart — Oynayanlar /C. Berthola, M. Anghelesco, N. Tomazoğlu, N. Chirlea, Ana Vladescu, Florin Piersic, Ruxandra Ionescu, Mihal Berichit — Yapım / Bucureşti Stüdyoları. 1956 Romanya.

Film, Panait Istrati'nin dilimize aynı adla çevrilen kısa romanının uyarlamasıdır. Romanda olduğu gibi, Romanya'da Baragan ovasının çocuklarından birinin küçük Matake'nin acı öyküsünü anlatır. Her güz ovada esen güçlü rüzgâr çalıları, dikenleri ve önüne gelen her şeyi sürükleyip götürür. Ovanın yoksul çocuklarıda adeta geleneksel bir biçimde bu çalılar gibi başka yerlere sürüklenerek geleceklerini ararlar.

Olay 1900'ü hemen izleyen yıllarda geçer. Matake, anası Anika ve babası Flütçü Marin Tuna kıyısında güç bir yaşam sürdürmektedirler. Sonunda bir araba balık yükleyip Bükreş'e göç etmeye karar verirler. Anika hastalanır ve doktorsuzluktan ölür. Baba oğul yola düşerler. Matake şehre gidip fırıncı olmak istemektedir. Ama yolculuk ağır koşullarla sürer. Bir köyde, derebeyinin yanında çalışan köylüler arasına katılırlar. Köyde soylu bir kadın vardır. Bu kadın vaktiyle bir genç köylüyle sevişmiş, babası onunla evlenmesine izin vermemiştir. Sonunda öldürülmüştür sevgilisi. Bu soylu kadının yanında iş bulurlar. Genç bir kız, Tudoritza onlara yardım eder, derebeyinin sazlıklarından saz kesmek isterken yakalanır ve köpeklere parçalatılır, Marin.

Tudoritza derebeyinden kaçmıştır. Çünkü, derebeyi Tudoritza'nın güçlü kuvvetli bir köylü genç olan nişanlısı Tanase'yi kendisinin iğfal ettiği bir kızla evlendirmek istemektedir. Tudoritza sonunda dayanamıyarak sevgilisinin çalıştığı tarlalara yani derebeyinin tarlalarına döner. Derebeyi yasalarına göre köylüler önce Derebeyinin ürünlerini toplayacaklar, sonra sıra kendi ürünlerine gelecektir.

Tanase'nin düğünü yapılır. Köylüler düğüne katılmazlar. Derebeyi bir konuşma yaparak köylüleri de orada görmek istediğini ve Tudoritza'nın da gelip dansetmesi gerektiğini söyler. Bu iş için kâhyayı yollar. Kız ve köylüler bu teklifi reddederler. Tudoritza tek başına köylülerin arasında danseder. Dansa öbürleri de katılırlar. Bu arada kuraklık yüzünden açlık başlamıştır. Çocuklar Derebeyinin ambarından un çalarlar, öğretmenin evinde saklanmak isterler. Öğretmen önce kabul etmez sonra razı olur. Derebeyinin yanına değirmenci olarak atanan (aldattığı kızla evlenmesinin mükâfatı olarak) Tanese hırsızlığı görür ama göz yumar.

Köye kurtlar indiği için köylülerin isteği ile Derebeyi bir sürek avı düzenler ve kırk köylüye silah dağıtır. Av sırasında köylülerden biri Derebeyini yaralar. Derebeyi, silah dağıttığı kırk amadı, kendisini yaralayanı ortaya çıkarmaları için tehdit eder. Kurşunu atan Tanese diğerlerini kurtarmak için suçunu itiraf eder. Derebeyi Tanase'yi öldürtür.

Bu kurban karşısında köylülerin öfkesi tıpkı Baragan dikenlerini sürükleyen rüzgâr gibi artar. Derebeyi kaçarak Kralın kuvvetlerini köylülere karşı kışkırtır. Baragan'daki köyden sadece Matake hayatta kalır. Köyden çıkar, dikenler gibi yeniden yollara düşer.

SEFİLLER / LES MİSERABLES

Yönetmen : Raymond Bernard, Senaryo : Andre Lang, Kamera : Jules Kruger, Müzik : Arthur Honneger, Oynayanlar : Harry Baur, Charles Vanel, Florelle, Josseline Gael, Marguerite Moreno, Jean Servais, Yvette Guilberg - 1934 bir Fransız (Pathe-Nathan) yapımı.

SIKI KONTROL EDILEN TRENLER / OSTRE SLEDOVANE VLAKY / Jiri Menzel 1966
Çekoslovak sinemasının «yeni dalga» yönetmenlerinden Jiri Menzel'in iki skeçli filiminden sonra 28 yaşında yaptığı ve 1966 Mannheim Şenliği «Büyük Ödül»ünü kazandığı ilk uzun filmi... Olaylar, 2. Dünya Savaşı'nda, Alman işgali altındaki Çekoslovakya'da, küçük bir tren istasyonunda geçer. Istasyona memur olaraf atanan genç ve saf Miloş, karşılaştığı çeşitli insanlarla hayatı tanımaya, olgunlaşmaya başlar. Miloş'un «tam bir erkek» sayılması için kadınlar konusunda da tecrübeli olması gereklidir. Kondüktör sevgilisi, Maşa karşısında beceriksizliği Miloş'u fena etkiler. Sonunda, Miloş, çapkın Hubicka'nın yardımıyla Alman trenini uçuracak bombayı getiren aktristle yatarak aşama yapacak ve ertesi sabah Alman trenini bombalayıp kahramanca ölecektir... Bohumil Hrabal'ın romanını perdeye aktaran yönetmen Menzel, «her insanın yaşamında mevcut olan üzücü ve acılı yanları göstermek istedim» demektedir. Filim ince bir mizah taşımakta, bunu yalın ve etkileyici gerçekçiliği ile birleştirmektedir. Oy. / Vaclav Neckar, Vladimir Valenta, Jitka Bendova. Süresi / 92 dakika.

MAÇA ASI / CERNY PETR

Yönetmen / Milos Forman — Görüntü / Jan Nemecek — Müzik / Jiri Slitz — Kurgu / Miroslav Hajek — Oyuncular / Ladislav Jakim, Jan Ostrcil, Paula Martinkova, Pavel Sedlacek — Yapım / Cesckoslovensky Film Sebor 1964 Çekoslovakya 1964 / Locarno Film Şenliği Büyük Ödülü.

Filmin başkişisi 17 yaşında genç bir adamdır : Pierre. Hayatında ilk olarak bir iş sahibi olur. Bir mağazada satıcı yardımcılığı yapacaktır Mağazanın müdürü ona, müşteri gibi gezip gizlice mal aşıranları gözetlemek görevi verir. Pierre bir gün, bir adamdan kuşkulanır ve işini bırakarak adamı evine kadar izler. Bu yüzden babası onu paylar. Ama Pierre aldırmaz. Sonra genç adam, ilk flörtü Pauline ile buluşmak üzere yüzme havuzuna gider. Orada, gösterişli elbiseler giyip kızı elde etmeye çalışan iki gençle, Lada ve Centa ile atışır.

Akşam, Pierre, Pauline'le baloya gider. Orada Leda ve Centa ile buluşurlar. Lâfa gelince pek gözüpek görünen gençler, iş eyleme dönüşünce yaya kalırlar. Sonunda Pierre, Pauline'i dansa kaldırmaya kandırır. Centa'yı da bir genç kıza yanaşma konusunda yüreklendirirler. Ertesi gün Pierre, bir gün önce hırsız sanarak izlediği adamın mağaza müdürünün bir dostu olduğunu öğrenir. Bu arada pek acemice bir şeyler aşıran bir kadını görür ama yakalamaktan çekinir. Bir karar verinceye kadar da kadın kaçar.

Eve dönen Pierre, babasına bu meslekten hoşlanmadığını söyler. Ama gerçekte ne yapmak istediğini de pek bilememektedir. Babası, Pierre'e, kendisini bir

meslek sahibi yapabilmek için nelere katlandığını uzun uzun anlatır ve sonunda, bir karara varamadığı sürece büyüklerinin sözünü dinlemesinin iyi olacağını hatırlatır.

Yönetmen Milos Forman 1933 yılında doğdu. Genç Çek yönetmenleri arasında en önemlisidir. Son yıllarda birdenbire bütün uluslararası şenliklerde büyük yankılar uyandıran Çek sinemasına, Maça Ası ve Bir Sarışının Aşkları gibi iki başeser kazandıran Forman, Çekoslovakya Yüksek Sinema Enstitüsnüden mezundur. Eleştirmenler, onu Olmi'ye ve Rozier'ye benzetmektedirler ama Forman gene de sonuna kadar Çek'tir.

CİNAYET / THE ASSASİNATİON

Konu / Kamil Pixa, Miroslav Fabera, Jiri Sequens — Senaryo / Jiri Sequens, Miroslav Fabera, Kamil Pixa — Yönetmen / Jiri Sequens — Görüntü Yönetmeni / Rudolf Miliç — Müzik / Miloş Vacek — Oyuncular / Antonin Mrkvicka, Rudolf Jelinek, Jiri Kodet, Radoslav Brzobohaty, Ludek Munzar, Josef Vinklar. Yapım yılı 1964.

Çekoslovakyalı paraşütçülerin trajik kahramanlıkları anlatılır bu filimde. Heydrich filmin dramatik yapısında en etkileyici kişidir. Bu kahramanların bazıları ölür, bazıları mutluluğa ulaşırlar.

PASCAL THOMAS

1945 yılında doğdu. Gazetecilik hayatına atıldı genç yaşta, bunun yanı sıra sinemaya tutkusu vardı. Yazar olarak kullandığı kalemini sinemada kamerayla değiştirmek istiyordu. Ve sonunda sinemaya atıldı. Thomas taşra insancıllığına hayrandır. Nitekim ilk filmi olan LES ZOZOS'da, tatlı ve acı anılarla dolu bir taşra kasabasını anlatır : Fontainbleau, Montargis. Taşra kasabalarında Thomas'a göre, insan ilişkileri sade ve yalın olmaktadır. Bu da daha ilgi çekicidir sinema için. LES ZOZOS'da taşra kasabalarının bu özelliği açıkça görülür. Bu filim büyük ilgi gördü. Seyirci ve eleştiriciler bu filimde unutulmuş, sade, gerçek ve doğal bir taşra yaşamının çekiciliğini buldular. Yapaylıktan bıkmış büyük kent insanı için doğaldır bu çeşit bir yaşamın ilgi çekmesi. Thomas Fransız Sinemasında genç bir Renoir ya da Truffaut olarak yer almıştır, diliyle ve kısa sürede ulaştığı ustalıkla.

ALLAHIN ADINA / NEL NOME DEL PADRE

Yönetmen / Marco Bellocchio — Senaryo / Marco Bellocchio — Görüntü Yönetmeni / Franco Di Giacomo — Müzik / Nicola Puovani — Oynayanlar / Laura Betti, Lou Castel. Renkli bir Franco Cristaldi yapımı — 1971.

1960 yıllarının başı. Genellikle yüksek burjuvazinin çoğunlukta olduğu ve her türlü sosyal sınıftan insanın bulunduğu bir kolej. Iyilerle kötülerin karıştığı bir okul burası. Okulda ders veren öğretmenlerin bir kısmı kiliseye bağlı tutucu kişiler, geri kalanı ise taze bir takım fikirlere sahip ilericilerdir. Hizmetçi ve müstahdemler ise hiç umudu olmayan bir proletarya sınıfını teşkil etmektedirler. Bunlar canlı ve başkaldırmaya namzet bir kitlenin gerçek portresi olarak yansımaktadır. Işte öyküyü çevreleyen üçgenin kenarları. Bir öykü ki lise son sınıf öğrencilerinin bütün öğretim yılı boyuncaki yaşamlarını anlatacak. Zengin ve içine kapanık bir öğrenci olan Angelo'nun gelişi, fakirleri ziyaret, lise müdürünün kriz geçirmesi, yıkık bir binanın onarımı, yaşlı öğretmenin ölümü, konunun ana öğeleridir. Filmin sonunda günümüze dönmekteyiz. Karşımızda gene aynı iki kişi vardır. Kapitalist Angelo ile entellektüel Franco. Her ikiside tüm amaçlarına ulaşmışlardır.

«Cepteki Yumruklar — I Pugni In Tasca» ile büyük bir çıkış yapan bunun yanı sıra «Çin Yakındır — La Cina E Vicina» ile büyük bir üne kavuşan yönetmen Marco Bellocchio, genellikle Italyan devrimci sinema gurupları ile çalışan ve bağımsız sinema çalışmalarını destekleyen bir yönetmendir. Bir Franco Cristaldi yapımı olan «Nel Nome Del Padre»de burjuvazinin eleştirisini sınıfsal temellere dayandırarak ekonomik açıdan yapmakta ve sinemaya öz açısından yeni boyutlar kazandırmaktadır. Bellochio'nun filimleri politik başkaldırmaların bir devamı olarak nitelemek yerinde olur. «Filimlerim çeşitli gurupların kesin amaçlarla belirtilmiş temellerinde oluşmuştur» diyen yönetmenin tüm yapıtları şematik olma riskini göze almak pahasına, asla natüralist olmayan politik bir söylev şeklinde hazırlanmıştır. Gerek «Cepteki Yumruklar» gerekse «Nel Nome Del Padre» politik sorunları tüm çıplaklığıyla yansıtmaktadır.

Bellocchio'nun filmoğrafisi : 1966 I Pugni In Tasca, 1967 La China E Vicina, Vangelo 70, 1968 Paula, 1971 Nel Nome Del Padre.

KARİKATÜR SERGİSİ - YALÇIN ÇETİN (25 Şubat - 11 Mart)

1934 yılında Istanbul'da doğdu. Ilk yapıtı 1947 yılında yayınlandı. 1950'de Aziz Nesin'in «Medet» gazetesi ile başlayan çizgi hayatını çeşitli haftalık ve günlüklerde sürdürdü. Akbaba, Hafta, Tan, Ulus, Tanin, Dönüşüm, Ant ve bir çok hatırlanmayan yayın, kitap resimlemesi v.s.
1961'de yurt dışında çalışma olanağını buldu. Dört yılı aşkın bir süre, Batı Almanya'da çizgi filim çizeri olarak çalıştı. Bu uğraşın yapım ve araştırmasını yine sürdürmekte.

«KARİKATÜRÜN ülkemizde, tüm sanatların önünde ve bizatihi devrimci bir yapısı ve görevi vardır. Karikatürün EXTRA devrimciliği söz konusu olamaz» diyor Yalçın Çetin.

TARTIŞMA - ÇOCUK ve SİNEMA

Ayın ilginç toplantılarından biri de ÇOCUK ve SİNEMA söyleşi olacak. Önemi gittikçe artan ve bu oranda da bugüne kadar sahipsiz kalmış bir sorun olan çocuğun dünyasında sinemanın yeri ele alınacak bu söyleşide. Konuya psikoloji, pedagoji, sosyal psikoloji açılarından yaklaşılacak, ayrıca dünyadaki uygulamalar gözden geçirilerek yurdumuzdaki durum incelenmeye çalışılacak. Atilla ALPÖGE'nin yöneteceği söyleşiye Sema ULCAY — Dr. Denise KANDIYOTIS — Gülçin ALPÖGE — Onat KUTLAR katılacaklar.

gerçek sinema

sinema ve fotoğraf dergisi

ŞUBAT - MART SAYISI ÇIKTI

- BRECHT VE SİNEMA
- DEVRİMCİ SİNEMA GRUPLARI
- GODARD «DZIGA VERTOV» GRUPUNU ANLATIYOR
- FOTOĞRAF VE İSA ÇELİK
- FİLM ELEŞTİRİLERİ

56 SAYFA 5 TL

MART AYI PROGRAMI

4 Pazartesi	18.00	Geçtiğimiz ayın filmleri tartışması Katılanlar : Atilla DORSAY - Ayten UYGUN - Recep EKICIGIL - Aydın SAYMAN
5 Salı	14.00 16.30 19.00	BARAGAN'IN DIKENLERI / Louis Daquin BARAGAN'IN DIKENLERI / Louis Daquin BÜYÜK ŞAMPIYON / Down Hill Racer / M. Ritchie (Ilk gösteri)
6 Çarşamba	Bütün seanslar	BAŞKALARININ BAŞINA GELEN / Ça Narrive Qu'aux Autres / Nadine Trintignant
7 Perşembe	Bütün seanslar	ALLAHIN ADINA / Nel Nome Del Padre / Marco Bellocchio
8 Cuma	Bütün seanslar	ALLAHİN ADINA
9 Cumartesi	Bütün seanslar	BARAGAN'IN DIKENLERI
10 Pazar	14.00	Çocuk filmi : ROBINSON CRUSOE
11 Pazartesi	18.40	
12 Salı	Bütün seanslar	SEFILLER I / LES MISERABLES / Raymond Bernard
13 Çarşamba	Bütün seanslar	SEFILLER II
14 Perşembe	Bütün seanslar	MAÇA ASI / CERNY PETR / Milos Forman
15 Cuma	Bütün seanslar	MAÇA ASI
16 Cumartesi	Bütün seanslar	SIKi KONTROL EDILEN TRENLER / OSTRE SLEDOVANE VLAKY / J. Menzel

17 Pazar	14.00	Çocuk filmi : 101 Dalmaçyalı
18 Pazartesi	18.00	AYIN SINEMA OLAYI : Sinema işçilerinin örgütlenmesi / Katılanlar : Vedat Türkali - Ali Yaşar - Ertem Göreç - Irfan Ünal
19 Salı	Bütün seanslar	SIKI KONTROL EDILEN TRENLER
20 Çarşamba	Bütün seanslar	SIKI KONTROL EDILEN TRENLER
21 Perşembe	Bütün seanslar	SIKI KONTROL EDILEN TRENLER
22 Cuma	Bütün seanslar	TANIKLIK / TESTIMONY
23 Cumartesi	Bütün seanslar	ANAHTAR / THE KEY
24 Pazar	14.00	Çocuk filmi : KOMEDI DÜNYASI
25 Pazartesi		ÇOCUK ve SINEMA : Yöneten Atilla Alpöge Katılanlar : Sema ULCAY - Dr. Denise KANDIYOTIS - Gülçin ALPÖGE - Onat KUTLAR
26 Salı	Bütün seanslar	LES ZOZOS / Pascal Thomas
27 Çarşamba	Bütün seanslar	ANAHTAR
28 Perşembe	14.00 - 16.30 19.00	«BİR ÇİN FILMI» Tartışma : Tuncan OKAN - G. SCOG - NAMİLLO - Hüseyin BAŞ - Abdullah ANLAR
29 Cuma	Bütün seanslar	CİNAYET / THE ASSASINATION / Jiri Sequens
30 Cumartesi	Bütün seanslar	CINAYET

Seanslar : 14.00 - 16.30 - 19.00

Simpozyum nedeniyle Sinematek 31 Mart - 5 Nisan 1974 de gösterilerine ara verecektir.

Türkiye'nin en güçlü filimcilik ve sinemacılık kuruluşu

sinevizyon

FİLMCİLİK VE SİNEMACİLİK SAN. A.Ş.

1973 - 1974 sinema sezonunda

abc La Bête filimlerini sunar.

POSEYDON MACERASI
POSEIDON ADVENTURE
yönetmen: RONALD NEAME
Gene Hackman
Ernest Borgnine

AMANSIZ MÜCADELE
L'HERITIER
yönetmen: PHILIPPE LABRO
Jean Paul Belmondo
Carla Gravina

AL KAPON VE ORTAĞI
AL CAPONE AND COMPANY
yönetmen: E.B.CLUTCHER
Giuliano Gemma
Bud Spencer

ÖLÜM TRENİ
EMPEROR OF THE NORTH POLE
yönetmen: ROBERT ALDRICH
Lee Marvin
Ernest Borgnine

BİR ADAM ÖLECEK
THE OUTSIDE MAN
yönetmen: JACQUES DERAY
Jean Louis Trintignant
Ann Margret

SUİKAST
LE COMPLOT
yönetmen: RENE GAINVILLE
Michel Bouquet
Marina Vlady

DİŞİ ŞEYTANLAR
LES CRAPULES
yönetmen: GEORGES LAUTNER
Annie Girardot
Monica Vitti

CHE GUEVARA
CHE
yönetmen:
RICHARD FLEISCHER
Omar Sharif. Jack Palance

SAHTE KİBARLAR
THE DISCREET CHARM OF THE BOURGEOISIE
yönetmen: LUIS BUNUEL
F.Rey . Delphine Seyrig

ÖLÜM TACİRİ
UN MEURTRE EST UN MEURTRE
yönetmen: ETIENNE PERRIER
J.C.Brialy . C.Spaak
Robert Hossein

MAYMUNLAR CEHENNEMİNDE İSYAN
CONQUEST OF THE PLANET OF THE APES
yönetmen: J.LEE THOMPSON
Roddy McDowall. Don Murray

KARA MAFYA
MR. TROUBLEMAN
yönetmen: IVAN DIXON
Robert Hooks
Paul Winfield

YASAMA KAVGASI
SOUNDER
yönetmen: MARTIN RITT
Cicely Tyson
Paul Winfield

CEHENNEMDE İKİ ADAM
HELL IN THE PACIFIC
yönetmen: JOHN BOORMAN
Lee Marvin
Toshiro Mifune

SİNEVİZYON'UN ÇALIŞMA ALANLARI:

- Film ithali ve işletmeciliği
- Belgesel.Kültürel.Reklâm.Canlı resim ve Televizyon filimleri yapımı.dağıtımı

ÖNEMLİ NOT: Sinevizyon'un Belge filimleri çeşitli Uluslararası ödüllere layık görulmuştur

- ABC filimleri Turkiye işletmesi
- BATI FILM 1973-1974 filimleri İstanbul bölge işletmesi
- Türkiye'nin en modern en güçlü sinema sanatı merkezi BEYOĞLU Fitaş ve Dünya. İZMİR İzmir Palas. ADANA Set. İSTANBUL Aksaray Güneş sinemaları işletmeciliği

KANLI AŞIKLAR
LES NOCES ROUGES
yönetmen: CLAUDE CHABROL
Michel Piccoli
Stephane Audran

VAHŞİ SÜRÜCÜ
JUNIOR BONNER
yönetmen: SAM PECKINPAH
Steve McQueen
Robert Preston

BEŞ DELİ ASKERDE
LES BIOASSES EN FOLIE
yönetmen: CLAUDE ZIDI
Jacques Dufilho
Mario Game

ASANSÖRDE ÜÇ MİLYAR
TROIS MILLIAROS SANS ASCENSEUR
yönetmen: ROGER PIGAUT
Serge Reggiani
Michel Bouquet

MARSİLYA'DA ŞENLİK
LA BELLE AFFAIRE
yönetmen: JACQUES BESNARD
Michel Serrault
Rosy Varte

KANLI SAKA
SLEUTH
yönetmen:
JOSEPH MANKIEWICZ
Laurence Olivier
Michael Caine

FRANSA OPERASYONU
KANUNUN KUVVETİ II
FRENCH CONNECTION II
yönetmen:
WILLIAM FRIEDKIN
Gene Hackman. Alain Delon

ÖLÜM MİSAFİRLERİ
LES INTRUS
yönetmen: SERGIO GOBBI
Charles Aznavour
Marie Christine
Raymond Pellegrin

ŞAŞKIN VE ÇAPKIN
HEARTBREAK KID
yönetmen: ELAINE MAY
Eddie Albert
Jeannie Berlin

GÖLDEKİ ESRAR
SALZBURG CONNECTION
yönetmen: LEE KATZIN
Barry Newman
Anna Karina

İBLİSİN KURBANLARI
THE OTHER
yönetmen: ROBERT MULLIGAN
Uta Hagen
Diana Muldaur

- Bu filimler Beyoğlu FİTAŞ, DÜNYA, YENİMELEK, Harbiye AS. Kadıköy EFES, ATLANTİK, Çemberlitaş SAFAK, İPEK, Aksaray GÜNEŞ, Bakırköy İNCİRLİ sinemalarında gösterilecektir.
- FİLİMLERİMİZİN TÜMÜ RENKLİ VE SİNEMASKOPTUR

- Sinevizyon Merkez Bürosu:
İstiklâl Cad. No. 24 : 26
Fitaş ve Dünya Sinemaları üstü
Tel : 45 73 79 - 45 62 25 - 45 67 82
Beyoğlu / İstanbul

EFSANENİN SONU
WHEN THE LEGENDS DIE
yönetmen: STUART MILLAR
Richard Widmark
Frederic Farrest

CEHENNEM CANLARI
LA CLOCHE DE L'ENFER
yönetmen: D.CLAUDIO GUERIN HILL
Renaud Verley
Viveca Lindford

SİCİLYALININ DÖNÜŞÜ
LE FILS
yönetmen:
PIERRE GRANIER-DEFERRE
Yves Montand. Lea Massari

sinevizyon grafik prodüksiyon

SİNEMATEK DERNEĞİ YAYIN ORGANI / MART 1974 / SAYI 41 / 3 LİRA

filim

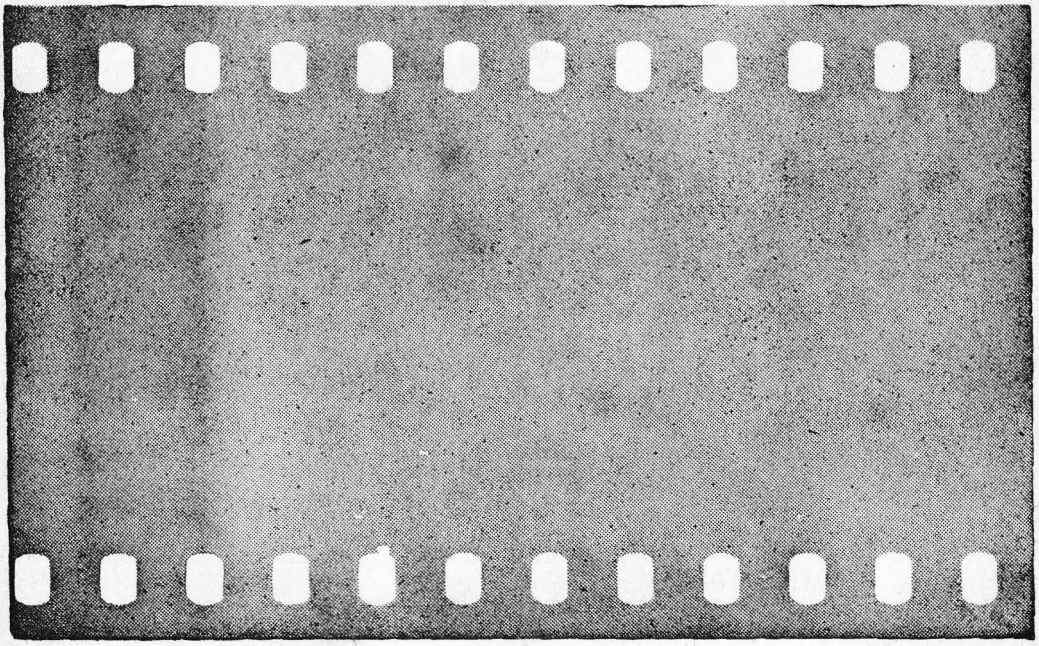

74

BELLOCCHIO — MENZEL — THOMAS — BERNARD — DOQUİN — FORMAN